

2018-imi innuttaasut ilinniagaqarnerisa nalunaarsuutaat

Saqqumersitami uani innuttaasut ilinniagaqarnerisa kisitsisitigut paassisutissaat atorlugit innuttaasut ilinniarsimanerisa qaffasissusaat ilinniarnerisalu isikkuat takuneqarsinnaapput.

Innultaasut ilinniarsimanerini allannguutit taamaallaat piginnaasaqalersitsisumik ilinniagaqarsimanernik ersersiytsinngillat Kalaallilli Nunaannut nuuttartut aamma Kalaallit Nunaannit nuuttartut ilinniarsimasaasa qaffasissusaat aamma sunnertarpaat. Innultaasut ilinniarsimanerisa qaffasissusaat aamma inuit toqusut ilinniagarisimasaanit sunnerneqartarput.

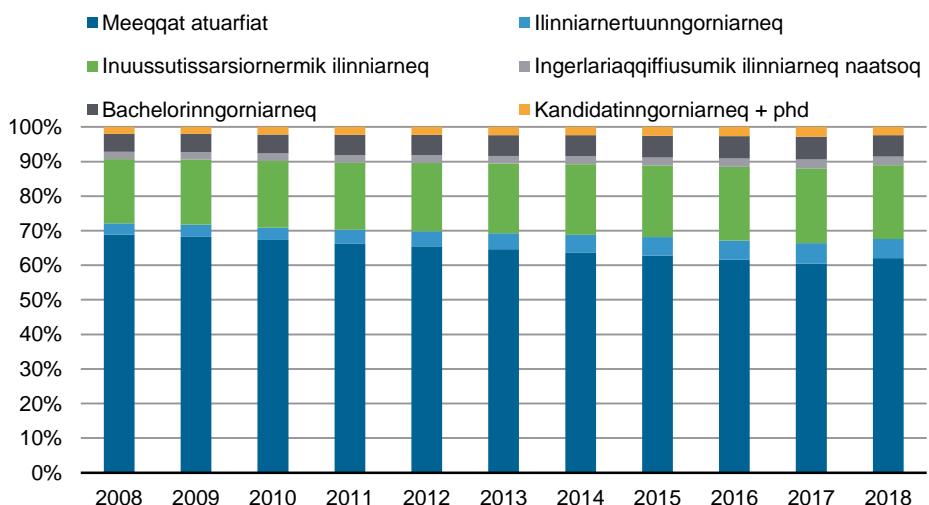
Ilinniakkat qaffasissusiisa nalunaarsuutaat nalinginnaasumik innultaasuni inuuusunnerusuni matussusiinerusarput. Taamaattumik ilinniakkat qaffasissusaanni qaffariaatip ilaa ilinniakkat naammassineqartut annertuumik matussusiinerulerernerannik peqquteqarsinnaavoq (saqqummersitami periaatsimut nassuaat takuuk).

Meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik ilinniarnermik naammassinnissimasut

2018-imi innuttaasut 16-it 74-illu akornanni ukiullit 38,0 pct.-ii meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimapput, ukiut qulit ingerlanerini 6,8 pct.-inik qaffallutik.

Taakkuningga 11,0 pct.-it ingerlariaqqiffiusumik ilinniagaqarsimapput, 26,9 pct.-illu ilinniarnertuutut, inuussutissarsiornermi ilinniarnermik imaluunniit angusanik qaffassaanermik ilinniagaqarsimapput. Tamanna ukiut qulit ingerlanerini 1,8 pct.-inik aamma 5,0 pct.-inik qaffariarneruvoq.

Titartagaq 1. 2008-miit 2018-imut innuttaasut qaffasinnerpaamik ilinniagaqarsimassusaat

Nassuaat: Ilinniarnertuunngorniarluni inuussutissarsiornermilu ilinniarnerni angusanik qaffassaanerit ilaapput.

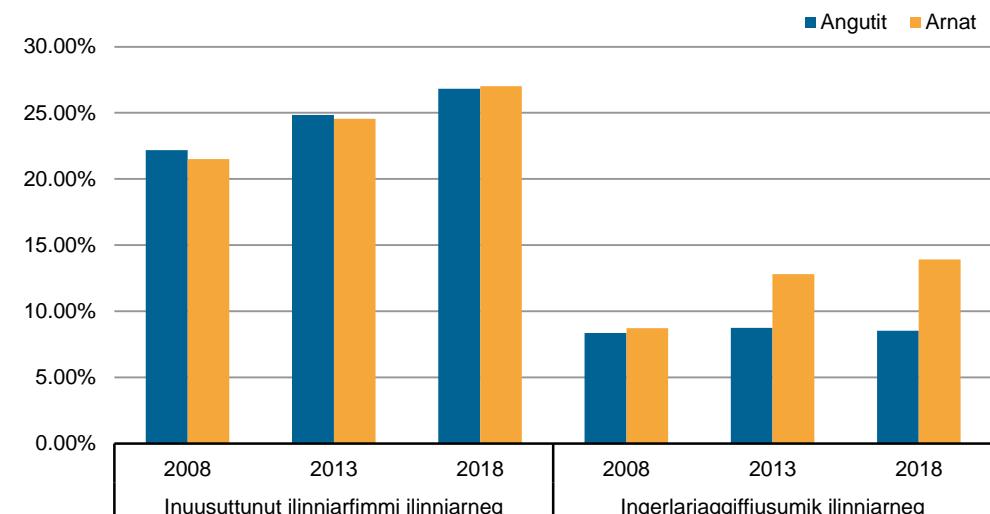
Najooqtaaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNISCPROD>).

Arnat akornanni ilinniarsimassuseq qaffasinnerusoq

Arnat amerlassusaat eqqarsaatigalugu meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasut amerlanerupput. 2018-imi arnat 40,9 pct.-ii inuusuttunut ilinniarfimmik imaluunniit ingerlariaqqiffiusumik ilinniakkamik ilinniagaqarsimapput, angutillu akornanni pineqartunik ilinniagaqarsimasut 35,3 pct.-iupput.

Assigiinngissut annerpaaq ingerlariaqqiffiusumik ilinniarnermiippoq. 2018-imi arnat 13,9 pct.-ii ingerlariaqqiffiusumik ilinniagaqarsimapput angutillu 8,5 pct.-iusimallutik. Ukiuni kingullerni qulini arnat akornanni ingerlariaqqiffiusumik ilinniagallit amerlanerupput. Ingerlariaqqiffiusumik ilinniagaqarsimasut akornanni professionsbachelorit amerlinerpaajusimapput.

Titartagaq 2. Innuttaasut (16-74-inik ukiullit) meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasut amerlassusaat, suaassuseq ukiorlu malillugit

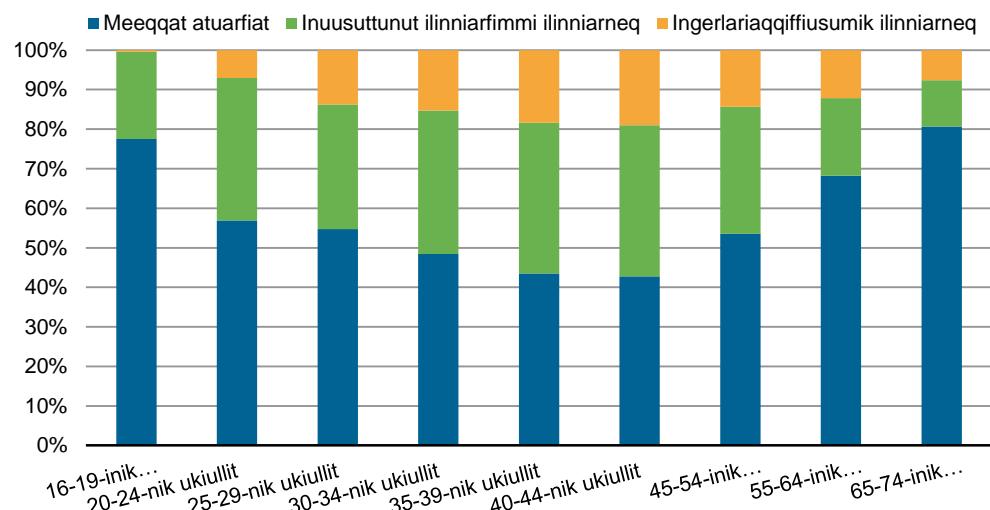
Nassuaat: Inuuusuttunut ilinniakkani ilinniarneretuungorniarerit, inuussutissarsiorermik ilinniarnerit aammalu angusanik qaffassaanerit pineqarput.

Najoqqaqtaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNISCPROG>).

35-t 39-llu akornanni ukiullit meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimassusaat qaffasinnerusoq

2018-imi ilinniagaqarsimasut annertussusaat 57,4 pct.-imi annertunerpaalluni 40-t 44-llu akornanni ukiullit tikillugit qaffappoq. Innuttaasullu utoqqaanerusut akornanni ilinniagaqarsimassuseq appariaqqippoq. Ilinniagaqarsimassutsilli qaffasissusaanut nalunaarsuutit innuttaasunut inuusunnerusunut nalinginnaasumik matussusiinerupput.

Titartagaq 3. Innuttaasut (16-it 74-illu akornanni ukiullit) qaffasinnerpaamik ilinnagaqarsimassusaat ukiuisa agguataarneri malillugit, 2018

Nassuaat: Inuuusuttunut ilinniakkani ilinniarneretuungorniarerit, inuussutissarsiorermik ilinniarnerit aammalu angusanik qaffassaanerit pineqarput.

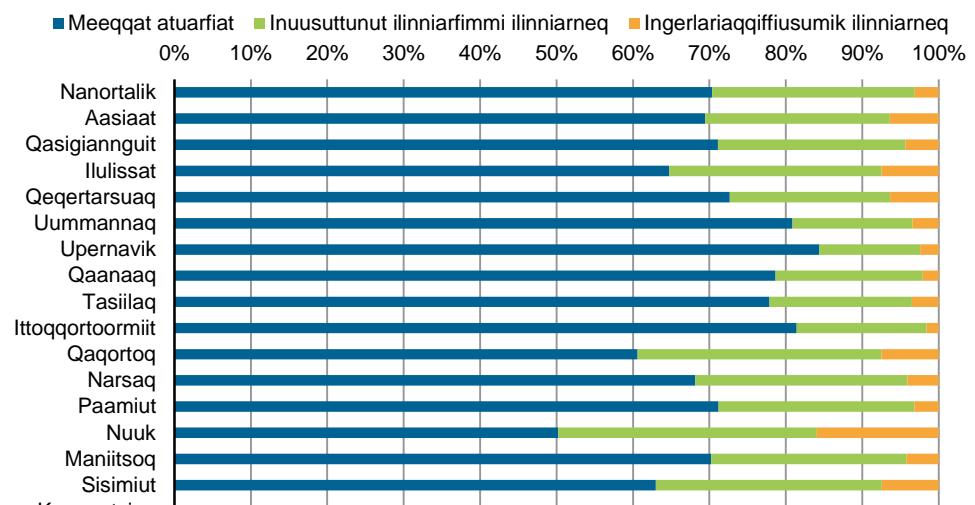
Najoqqaqtaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNISCPROE>).

Sumiiffinni assigiinngitsuni ilinniarsimassuseq

Nuna tamakkerlugu agguaqatigiissillugu ilinniagaqarsimassutsimut 38,0 pct.-iusumut naleqqiullugu Nuummi ilinniagaqarsimassuseq annertunerpaavoq, tassani innuttaasut 52,0 pct.-ii meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusunik ilinniagaqarsimammata. Tulliupput Qaqortoq aamma Sisimiut 40,0 pct.-inik aammalu 38,3 pct.-inik annertussuseqarlutik nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermit qaffasinnerusumik inisisimasut.

2018-imi sumiiffinni meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik iliniagaqarsimassutsit Ittoqqortoormiini 18,6 pct.-imiilluni Upernavimmilu 16,1 pct.-imiilluni appasinnerpaasimapput. Uummanni, Kangaatsiami, Qaanaami Tasiilamilu aamma innuttaasut meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimassusaat sisamararterummit annikinnerusimapput.

Titartagaq 4. 2018-imi sumiiffinni innuttaasut (16-it 74-illu akornanni ukiullit) qaffasinnerpaamik ilinniagaqarsimassusaat

Nassuaat: Ilinniarnertuunngorniarluni inuussutissarsiornermilu ilinniarnerni angusanik qaffassaanerit ilaapput.

Najoqputaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNISCPROE>).

Eqikkaaneq

Tabel 1. Innuttaasut (16-it 74-illu akornanni ukiullit) ilinniarsimasaat qaffasinnerpaaq

	2003	2006	2009	2012	2015	2018
Meeqqat atuarfiat	28.684	28.530	28.423	27.599	26.420	26.113
Ilinniarnertuunngorniarneq	1.041	1.115	1.269	1.619	1.934	1.997
Inuussutissarsiornermik ilinniarneq ..	7.179	7.476	7.851	8.330	8.704	8.973
Angusaniq qaffassaaneq	51	104	167	208	293	357
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniarneq naatsoq	790	841	866	963	992	1.043
Bacheloritut ilinniarneq	102	120	158	202	240	257
Professionsbacheloritut ilinniarneq ..	1.957	1.979	2.049	2.279	2.394	2.348
Kandidatitut ilinniarneq	661	761	807	911	1.029	961
Phd.	17	20	29	37	38	37

Najoqputaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDNISCPROD>).

Periaaseq

Siunertaq

Innutaasut ilinniagaqarnerisa kisitsisitigut paasissutissaat atorlugit innutaasut ilinniarsimanerisa qaffasissusaat ilinniarnerisalu isikkuaat malinnaavigineqarsinnaapput. Innutaasut ilinniarsimanerisa allanngornerisa taamaallaat piginnaasaqalersitsisumik ilinniagaqarsimanersut ersersinngilaat Kalaallit Nunaannut nuuttartut aamma Kalaallit Nunaannit nuuttartut ilinniarsimasaasa qaffasissusaat aamma sunnertarpaat. Innutaasut ilinniarsimanerisa qaffasissusaat aamma inuit toqusut ilinniagarisimasaanit sunnerneqartarput.

2018-imi kisitsisitigut paasissutissat allanngorput, innutaasut 16-74-inik ukiullit kisimik tabelini kisinneqarmata. Innutaasullu ilinniagaqarsimassusaat nunanut tamalaanut sanilliunnissaa taamaasilluni ajornannginnerulerpoq. Taassuma saniatigut ilinniagaqarnersiuteqartitsiviup ilinniartunut nalunaarsuisarfianit Kalaallit Nunaanni ilinniaqqittunut, politiinngornianut inissiisarfimmilu paarsisunngornianut nalunaarsuutit nutaat ilanngunneqarput.

Nalunaarsuutit tunngaviusut

Kisitsisitigut paasissutissat nalunaarsuutit ataani taaneqartut tunngavigalugit suliarineqarput:

- Ilinniagaqarnersiuteqartitsiviup (USF) nalunaarsuisarfiani ilinniakkanik naammassinnissimasut nalunaarsuutaat.
- Danmarks Statistik-ip nalunaarsuisarfiani qallunaat ilinniarfiini qaffasinnerpaamik ilinniakkamik naammassinnissimanerit nalunaarsuutaat.
- 2017-imi politiinngorniarfimmi Nuummiittumi politiitut ilinniarsimasut nalunaarsuutaat.

- 2016-imiit qummut Nuummi inissiisarfimmi paarsisutut ilinniarsimasut nalunaarsuutaat.
- 2010-p tungaanut Kalaallit Nunaanni ilinniakkantut nalunaarsuutit, USF-i avaqqullugu Naatsorsueqqissaartarfimmit aaneqartut.

Ilinniagaqarnersiuteqartitsiviup (USF) ilinniartunut nalunaarsuisarfiani ilinniakkat ilinniagaqarnersiuteqarfiusinnaasut kisimik nalunaarsuuteqarput, taamatullu Kalaallit Nunaanni ilinniarfinni ilinniaqqittut 2014-imi aatsaat paassisutissaqalerlutik.

Ukiut tamaasa Naatsorsueqqissaartarfik Danmarks Statistik-imit qallunaat ilinniariini innuttaasut qaffasinnepaamik ilinniagarisimasaannut nalunaarsuutinik pisarpoq. Nalunaarsuutini malittarisassaq ISCED2011 atorneqarpoq. Ilinniakkat naammassineqarsimasut Danmarks Statistik-ip ukiut tamaasa oktoberip aallaqqaataani naatsorsortarpai.

Kalaallit Nunaanni ilisimatunngorniarnerit, qallunaat Naalagaaffiata Kalaallit Nunaanni ilinniakkat ingerlatai (politiinngorniarneq inissiisarfimmi paarsisunngorniarneq) aammalu suliffeqarfiiq namminneq ilinniakkat neqeroorutaat USF-ip ilinniartunut nalunaarsuisarfiani ilaamngillat. 2018-imi naatsorsuinermi 2016-imiit qummut inissiisarfimmi paarsisutut ilinniarsimasut aamma 2017-imiit qummut politiinngorniarlutik ilinniarsimasut nalunaarsuutaat katorseqarlutik nalunaarsuutini tunngaviusuni ilanngunneqarput.

Siornatigut Naatsorsueqqissaartarfik Kalaallit Nunanni ilinniakkantut “Non-USF”-iusumik nalunaarsuisarfimmut nalunaarutinik suliffeqarfinnit pisarpoq. Nalunaarsuisarfik tamakkiisuunngilaq, 2010-lli tungaanut nalunaarsuutinik imaqarpoq innuttaasut ilinniagaqarsimassusaannut kisitsisitigut paassisutissani ilanngunneqartunik. Ilinniakkat pineqartut massakkullu ilinniakkat akornanni ilaangitsut tassaapput Air Greenland-imi timmisartumi saqisunngorniarneq, assartugalerisunngorniarneq aammalu Mittarfeqarfinni AFIS-operatørinngorniarneq isumannaallisaanermilu sulisunngorniarneq. AFIS-operatørinngorniarneq kisimi Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmit akuerisaavoq.

Periaaseq

Ilinniartunut nalunaarsuisarfimmi nalunaarsuutit ukiut tamaasa ukiunut pingasunut kingumut uterlugu ilinniakkamillu naammassinniffik ulloq malillugu, aaqqissuuteqqinnejartarpuit. Tamanna siunissami ilinniartitaanermut kisitsisitigut paassisutissat saqqummersinneqartartut assigissaarnerulernissaat anguniarlugu kingusinaartumillu nalunaarsuineri allannguinerit eqqarsaatigalugit, pisarpoq.

Ilinniagaqarsimanermut paassisutissat Kalaallillu Nunaanni inunnut nalunaarsuisarfipi ataatsimut ingerlatinnerini Naatsorsueqqissaartarfimmi innuttaasut ilinniagaqarsimassusaat suliarineqarsinnaalerpoq. Innuttaasunut nalunaarsuisarfik ukiup tulliani januaarip aallaqqaataani

naatsorsorneqartarpoq, innuttaasullu qaffasinnerpaamik ilinniakkat naammassisimasaat oktobarip aallaqqaataani naatsorsorneqartarlutik.

Innuttaasut minnerpaamik 16-inik ukiullit tamarmik,
Naatsorsueqqissaartarfik ilinniagaqarsimanermut paasissutissanik
peqanngippat, meeqqat atuarfianni 10.klassimik naammassinnissimasutut
naatsorsuutigineqarput.

Ilinniakkat qaffasissusaat International Standard Classification of Education 2011-meersoq malillugu immikkoortiterneqarput. Naatsorsueqqissaartarfip ilinniartitaanerup iluani taaguutit pillugit saqqummersinnikuusaani ilinniakkami pineqartumi imaluunniit ISCED-i malillugu immikkoortiterinermi, ilinniakkat suut pineqarnersut takuneqarsinnaapput. Taassuma saniatigut Naatsorsueqqissaartarfik Kalaallit Nunaanni ilinniakkat, ilinniakkap qaffasissusaa malillugu, immikkoortiternerat takussutissiaraa. Taaguutit takussutissiarlu www.stat.gl –imi Ilinniartitaanermut tunngasut ataanni nassaarineqarsinnaavoq. Saqqummersitami kingullerpaami Periaatsimut immikkoortoq takuuk.

Naatsorsuineq

Innuttaasut ilinniagaqarsimassusaannut kisitsisaataasivimmi tabelit ilinniakkap qaffasissusaanut, kommuninut, sumiiffinnut, suaassutsinut aammalu ukiunut agguaanneqarput. Taassumalu saniatigut najugaqarfinnut, ilinniagaqarfinnut aammalu nuna inunngorfik malillugu immikkoortiterneqarlutik.

Killiliinerit erseqqissagassallu

USF-imi ilinniartunut nalunaarsuisarneq 1980-ikkut aallartinneranni nalunaarsuutit atorlugit 1987-imi aallartippoq, ukiunili siuliini ilinniakkanik ataasiakkaanik aamma imaqluni. Taamaattumik piginnaasaqalersitsisumik ilinniarsimasut 1970-ikkullu aallartinnerat sioqqullugu inunngorsimasut paasissutissaat naammattuaannanngillat. Innuttaasullu utoqqaanerusut akornanni kisitsisitigut paasissutissat ikinaagaanerannik isumaqarpoq.

Taamatuttaaq nunani allani innuttaassusillit Kalaallillu Nunaanni/Danmarkimi ilinniagaqarsimannngitsut imaluunniit Danmarkimi najugaqarsimasut assersuutigalugulu ilinniakkaminik Styrelsen for Forskning og Uddannelse-mi akueritissimasut paasissutissaqarfingineqanngillat. 2018-imi inuttaasut 16-it 74-illu akornanni ukiullit 2,0 pct.-ii nunani allani innuttaassuseqarput saniatigullu Kalaallit Nunaanni inunngortuunatik ilinniagaqarsimassusaallu nalunaarsorsimanani.

Erseqqissaatigineqarpoq pineqartut malillugit kisitsisitigut paasissutissat nalilorsorneqarnissaat.

Ilisarnaatinut nassuaatit
... Paassisutissat pigineqanngillat
.. Paassisutissat tatiginangitsut ilisarinnilersitsisinnaasullunniit
. Kisitsitaqarsinnaanngitsut
0 Affaanit mikinerusut
- Nul
* Kisitsisaagallartut imaluunniit missingersuut

Saaffiginniffissaq

Emil Malta

E-mail: emim@stat.gl

Ilinniartitaaneq

Naatsorsueqqissaartarfik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Oqar.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

